

Sygn. akt I C 1269/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Jakubiec

Protokolant Małgorzata Siuda

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

przeciwko (...) spółce jawnej w Ś.

o zapłatę

I. uchyła nakaz zapłaty z dnia 20 listopada 2013 r. w stosunku do pozwanej (...) spółce jawnej w Ś. ;

II. oddała powództwo;

III. zasądza od Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz (...) spółki jawnej w Ś. kwotę 7.967 zł (siedem tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1269/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 31 października 2013 r. powódka Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wniosła o orzeczeniem nakazem zapłaty z weksla, że pozwani: H. S., A. H., (...) Spółka Jawna w Ś. i (...) Spółka Jawna w P. zapłacili jej solidarnie kwotę 115.951,80 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka wywodziła, że jest w posiadaniu weksla wystawionego przez H. S., a poręczonego przez pozostałych pozwanych. Weksel ten wystawiony „in blanco” miał zabezpieczać istniejące i przyszłe zobowiązania wystawcy względem powoda z tytułu umowy o współpracę handlową zawartą przez strony w dniu 16 stycznia 2012 r. Pozwana H. S. jest dłużnikiem powódki na kwotę objętą pozwem, wobec czego powódka wypełniła weksel na tę kwotę. Remitent opatrzył weksel terminem płatności na dzień 6 sierpnia 2013 r. i zawiadomił dłużników wekslowych o jego wypełnieniu. Do dnia wniesienia pozwu dług nie został pokryty przez żadnego z dłużników.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 20 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Lublinie orzekł, że pozwani: H. S., A. H., (...) Spółka jawna w Ś. i (...) Spółka Jawna w P. powinni zapłacić na rzecz Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. solidarnie kwotę 115.951,80 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.067 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Od nakazu zapłaty skutecznie zarzuty wniosła tylko (...) Spółka Jawna w Ś.. Zaskarżyła nakaz w całości i wniosła o jego uchylenie i oddalenie powództwa. Podniosła zarzuty:

1. nieważności weksla, oparty na twierdzeniu o braku podstaw do wypełnienia weksla na równowartość kosztów zastępstwa procesowego powoda i opłaty skarbowej;
2. niezawiadomienia wspólniczki (...) Spółki Jawnej w Ś. T. D. o istnieniu zobowiązania Spółki względem powoda oraz wystawieniu weksla in blanco;
3. bezprawnego dokonania przez poprzednie wspólniczki (...) Spółki Jawnej w Ś. poręczenia za cudzy dług, która to czynność nie była poprzedzona uchwałą wspólników i została dokonana bez zawiadomienia T. D..

Pismem procesowym z dnia 3 września 2014 r. powodowa Spółka wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od wszystkich pozwanych na podstawie art. 745 kpc kwoty 3.615,69 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego prowadzonego na wniosek powódki przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kutnie, ustalonych postanowieniem Komornika z dnia 15 kwietnia 2014 r.

Innym pismem procesowym z dnia 3 września 2014 r. powodowa Spółka wniosła o oddalenie zarzutów pozwanej (...) Spółki Jawnej w Ś., utrzymanie w mocy nakazu zapłaty i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Na rozprawie w dniu 3 września 2014 r. pełnomocnik powódki oświadczył, że wierzytelność objęta pozwem została w znacznej części zaspokojona przez dłużników, którzy nie zaskarżyli nakazu zapłaty. Nie był w stanie podać jaką część wierzytelności dochodzonej pozwem zaspokoiли pozwani.

Pismem procesowym z dnia 11 września 2014 r. powódka oświadczyła, że na dzień 10 września 2014 r. z dochodzonej pozwem kwoty pozostała do zapłaty tylko kwota 3.227,99 zł. Wierzyciel żąda nadto od dłużników kwoty 3.615,69 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego.

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2014 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że Komornik wyegzekwował na rzecz powoda całą należność objętą nakazem zapłaty wydanym w sprawie. Powód przyznał, że został zaspokojony co do należności głównej objętej nakazem zapłaty, ale także kosztów postępowania. Pomimo tego żądał utrzymania nakazu zapłaty w mocy, oddalenie zarzutów pozwanej i zasądzenie kosztów postępowania zabezpieczającego ustalonych przez Komornika.

Pozwana wniosła o uchylenie nakazu zapłaty i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Jest w sprawie bezsporne, że po wydaniu nakazu zapłaty powód został w postępowaniu egzekucyjnym zaspokojony zarówno co do wierzytelności objętej tym nakazem jak i kosztów postępowania. Zgodnie z art. 496 kpc po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Zgodnie jednak z art. 316 kpc sąd wydając wyrok, bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Przez stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy należy rozumieć zarówno istniejące w tym momencie okoliczności faktyczne, jak również obowiązujący stan prawny (zasada aktualności orzeczenia sądowego). Do czynności wpływających na zmianę stanu sprawy istniejącego w chwili wnoszenia pozwu należy również spełnienie świadczenia przez pozwanego w toku postępowania, powodujące wygaśnięcie dochodzonego roszczenia. Jeżeli na skutek spełnienia świadczenia przez pozwanego w toku postępowania doszło do wygaśnięcia objętej roszczeniem wierzytelności, odpadła podstawa do uwzględnienia powództwa. Nie ma znaczenia dla powstania tego skutku fakt, że spełnienie dokonane zostało w drodze egzekucji, jeżeli pozwany nie kwestionował istnienia zobowiązania, co potwierdzone zostało w postępowaniu rozpoznawczym wyroku.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 26 lutego 2014 r. (III CZP 119/13) stwierdził: „Jeżeli powód po spełnieniu świadczenia przez pozwanego po doręczeniu pozwu nie cofnął pozwu, sąd oddala powództwo”. Wniosek ten wydaje się oczywisty

w sytuacji procesowej, w jakiej znalazł się powód, który powinien cofnąć pozew i podtrzymać żądanie zasądzenia kosztów postępowania zabezpieczającego. Koszty procesu powoda zostały zaspokojone wraz z wierzytelnością objętą nakazem.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2012 r. (II CZ 208/11) stwierdził: „Zasadą jest (art. 203 § 2 k.p.c.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę.”

Nie zmienia powyższych zasad specyfika postępowania nakazowego, ani procesu opartego na wekslu, który zresztą nie był od początku procesem „wekslowym”, bowiem strony prowadziły spór oparty na treści stosunku podstawowego, którego wykonanie zabezpieczał weksel in blanco.

Przepis art. 745 kpc wskazany przez powoda dotyczy rozstrzygnięcia o charakterze procesowym, które zapada w formie postanowienia. Obowiązek poniesienia kosztów postępowania zabezpieczającego nie ma zatem wpływu na treść merytorycznego rozstrzygnięcia, które zapada wyrokiem.

Skoro powód, mimo ewidentnych podstaw do cofnięcia pozwu popierał powództwo niezasadne według twierdzenia jego samego, obowiązkiem Sądu było oddalenie powództwa, powód zaś musi być uznany za stronę, która przegrała proces i to bez konieczności badania, czy zarzuty od nakazu zapłaty byłyby zasadne, gdyby nie zaszła podstawa do cofnięcia pozwu.

Konsekwencją przegrania procesu przez powoda jest, zgodnie z art. 98 § 1 i 3 kpc obowiązek zwrotu kosztów procesu pozwanemu, które obejmują koszty zastępstwa procesowego oraz opłatę od zarzutów od nakazu zapłaty. Z tej samej przyczyny stronie powodowej, jako przegrywającej proces nie przysługuje zwrot kosztów postępowania zabezpieczającego od pozwanej.